

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hűfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczá-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszadárása vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 k.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalban átveve:
Egész évre 6 frt — kr.
Negyedévre 1 > 50 >
Helyben na. noz. áradva:
Egész évre 8 frt — kr.
Negyedévre 2 frt — kr.
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 10 frt — kr.
Negyedévre 2 > 50 >

NAGYVÁRAD, április 24.

A jövő a miénk!

Nehéz szívvel veszünk búcsút a magyar ifjúságtól, akik ma kongresszusuk bezártával újból széteszlanak a szélrőzsa minden irányában.

A búcsúzás mindig fájdalommal jár; hátha még azoktól kell elválnunk akik testek a mi testünköl, vérek a mi vérünköl, akik velünk együtt ugyanennek a szent hazának gyermekei, magyarok!..

*

Az alatt a pár nap alatt, amelyet körünkben töltöttek, határozottan megszerettük ezt a magyar ifjúságot. Bizalommal néztünk tanácskozásuk elé és nem csalódtunk bennük.

Eljárásuk, gondolkozás módjuk, határozataik meggyőztek bennünket arról, hogy ezt az ifjúságot nem lehet már üres jelszavakkal vezetni, nem ül fel már az semmit mondó frázisoknak, még akkor sem, ha liberalizmusnak hívják azt.

A hazai felső iskolák ifjúsága belátta azt, hogy a szabadelvűség, amelynek lidércz nyomása alatt állott hazánk egy negyed század óta, megmételezett itt mindent: egyéni, családi, társadalmi, politikai életet egyaránt, meghamisította a fogalmakat, ide juttatott a mai állapotokhoz, amelyekhez nem kell kommentár, s azért megütközéssel utasítja vissza most a liberalizmusnak fanyar gyümölcsét, a társadalomnak és politikának terde kinövéseit. Mi több arra is vállalkozik, hogy

ennek az egészségtelennek bizonyult iránynak a bacziillusait, amelyek szerte-szét röpdösnek közöttünk dezinficiálni fogja.

Avagy nem adta-e ennek fényes jelét?

Schlauch bibornok azt mondotta, hogy a tudományyal morál nélkül nem állhat fenn állam, azt mondotta amit Berzsenyi, hogy:

»Minden országnak támasza és talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görnyed!»

És mit tett az ifjúság? Tapsolt ehhez a kijelentéshez. S ezzel demonstrálta, hogy ő a vallást államfentartó eszmének tartja, hogy ő a vallásnak biztosítani akarja azt a pozíciót, amelyről azt a liberalizmus leszorította, mert tudja, hogy:

»Az ész hatalma erkölcsben vagyon Miként a gyöngy értéke fényben.»

»Veni Sancte«-val kezdette tanácskozásait, megkoszoruzta Szt-László király szobrát, elhatározta, hogy a keresztény magyar állam kilencz százados évfordulóján hazánk legmagasbb hegy csúcsán: a gerlachfalvin 10 méter magas kettős keresztet állítat fel, elhatározta, hogy az University Extension segítségével küzdeni fog a szocializmus és a felekezetenkülség ellen. — — — Nem emellett szólnak-e ezek a tények, hogy a haza jövő reményei nem írják már alá a liberalizmusnak azt a fő dogmáját, hogy »a vallás a műveletlen nép fékentartására szükséges merőben rendőri intézmény?«

*

Ebből az ifjúságból fog kikerülni hazánk jövő intelligenciája. Ezt a ge-

nerátiót már nem a stréberség és húsfazék fogja vezetni, hanem a hazajóléte. Egy egységes középosztály fog belőle támadni és ebben már alapját fogjuk birni egy boldogabb magyar államnak.

Bel- és küllellenségeinktől a keleti láthatár bármennyire sötétüljön is el, akkor nem lesz okunk félni, mert ebből a középosztályból titánokat fog szülni a vallás, munka és hazaszeretet, mindegyik egy-egy hős lesz, ha kell a csatamezőn, vagy pedig dolgozószobájában.

*

Fel hát magasra azzal a zászlóval, amely már három év óta lobog fővárosunk »alma materének« homlokzatán. »Isten, haza és király!« e három — szent jelszó van arra írva, ilyen talizmán alatt lehetetlen nem győzni. A keresztény irány előharczosa bizonyára fognak módot találni arra, hogy ez a szellem ne lankadjon, hanem folyton erősbövedve diadalra jusson. Csak kitartás, hiszen

... »Félénk eb a sors, csak csahol,
A bátraktól szabad:
Kik szembe szállanak vele;
Azért ne hagyj magad! ...«

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápr. 24.

Nem akartak összegyűlni a képviselők a szünet utáni első ülésre. Az óramutató sebesen száguldott előre, már feltizenkettőre járt, még is kongott a folyosó.

A folyosó érdekessége — Apponyi Albert gróf volt. Lesült arcczal, fekete öltözetében

Esküdjetek ama napra,
Ama szent tusára,
Zsarnok-ölő márcziusnak
Fényes idusára:
Ti üzletet a hazából
Hitvány módon nem csináltok!
Kossuth Lajos és Petőfi
Lesz az ideáltok!

*

Ezt írják a fejfátokra,
Hogyha büszkén, bátran
Valamikor elesnétek
Honvédő csatákban:
»Életét a népnek adta,
Míg dolgozni, tenni ráért.
És a mikor halmi kellett,
Mehalt a hazáért.

Miniatüre pastellek.

Irta: Irma

Falun laktunk, hol engem úgy hívtak: a tisztartóék Irmája. Anyám így szólított: »Te sárkány-fiók!« Apám pedig: »Meine kleine blonde Schwäbin!«

Tizenkettedik születésem napjára már nem babát és főzőedényeket kaptam, hanem nagy kuty kalapot, keztyűt és egy szép piros kötésű könyvet, a melyet óhajtottam magamnak, hogy a fontosabb eseményeket benne megörökíthessem. E tárgyakat következő beszéd kíséretében adta át anyuskám:

A „TISZANTÚL“ TÁRCZAJA.

A magyar ifjúsághoz.

Irta és elszavalta az O. M. D. Sz. tegnapi matinéeján ifj. ÁBRÁNYI EMIL.

Azok, a kik negyvennyolczban
Jogokért harcoltak,
A hazának tiszta lelkü
Hú fiai voltak.
Mindenüket neki adták
És nem kértek mást cserébe,
Csakhogy legyen szabadság és nagy
Magyarország népe.

*

Kik a gyötrött félholt magyart
Föltámasztottátok:
Sirni tudnánk valahányszor
Visszanézünk rátok!
Emlékszünk a nagy időkre
S lelkesedés, harag, szegény
Olvad egybe szemeinknek
Keserű könyvében!

*

A kinek volt kincse a kkor,
Ha csak egy parányka,
Áhitattal vitte azt a
Haza oltárára.
Odaadták fillérüket

Bús özvegyek, szegény árvák
Most? Magát a szent oltárt is
Áruba bocsátnák.

*

Jól kiküzdött szabadságot
Azért kaptunk végre,
Hogy most szabad vásár folyjon
Minden tisztességre?
Azért áll fönn büszke gyászszal
Vértanuink Golgothája,
Hogy piacot, szennyes bódét
Állítsanak rája?!

*

Mérges gőzök szállanak ránk,
Mint a poshadt tóra.
De a romlott levegőnek
Tűz a tisztítója.
Tűz vagy te is, lobogó tűz,
Magyar nemzet ifjúsága.
Égesd ki a bűn fekélyét,
Mely testünket rágja!

*

Maga Jézus, a szelidség,
Jóság mintaképe:
Korbácscsal ment templom sértő
Alkuszok elébe.
Vedd meg te is, vesd meg te is
A kufárok gyáva népét
És ne törd, hogy ők viseljék
Magyarország képét!

*

mintha megvállasodott, megerősödött volna. Az arca mosolygott, jobbról, balról üdvözölték.

Végre *Láng* Lajos megnyitotta az ülést. Egy pár ember ült a jobb oldalon, egy pár a baloldalon, azok is inkább a *kvótabizottság* mai jövendő üléséről diskuráltak.

Az elnök egy szuszra bemutatta *Olay* Lajos, *Csernátony* és *Andrássy* Gyula gróf megbízó leveleit, bejelentette *Lehótzky* Vilmos halálát, akinek jegyzőkönyvi részvétet szavaztak, azután gyors egymásutánban következett: *Dániel* Ernő br. törvényjavaslata a budapesti állami telefon-bérlet megszüntetéséről, *Lukács* László pénzügyminiszter javaslata a *temes-bégarólygi visszabályozó* társulat pénzügyi viszonyainak újabb rendezéséről és *Thorotzkóy* Miklós grófnak több *vicinális* vasutára vonatkozó jelentése.

Ezzel az ülés — 10 percnyi tartama után — véget ért.

Törvényjavaslat a telefon államosításáról.

A budapesti telefon-hálózat tudvalevőleg egy részvénytársaságnak volt bérbeadva. *Dániel* miniszter ma e bérlet megszüntetésére törvényjavaslatot nyújtott be, mely szerint az állam már 1897. március 1-étől számított joghatállyal visszaveszi a jogot s ellenértékül fizet a társaságnak a szerződésnek 1898. aug. 31-ig még hátralevő tartamára félelvi előzetes részletekben évi 368,000 frt járadékot.

Az államosítás daczára a budapesti telefon előfizetési ára marad továbbra is, havonta 12 frt 50 kr, tehát a budapestiek hiába reménykedtek, hogy az államosítás esetén kevesebbet fognak fizetni.

A kvóta bizottság ülése.

A kvóta bizottság formális ülést tartott *Szell* Kálmán javasolta a tavalyi kvóta bizottság határozatainak elfogadását.

A Ház folyósójáról.

A Ház folyósóján *Beksics* Gusztáv toporzékol kezében lobogtatva a Magyar Újságot. Arra jár *Apponyi* s megszólítja: Hohó! Itt az én Beksicsem. Mi a baj?

— Kérlek! Mégis hallatlan! A legfélhatalosabb ujság azt írja rólam, hogy rosszabb vagyok *Kaas* Ivornál is. Ez disznóság!

— No, no, no! — csitítja *Apponyi* — ez nem is olyan nagy sértés. Akkor még te igen jó ember lehetsz!

A körülállók nevettek, *Beksics* pedig lecsillapult.

— Mivel ma betöltöd tizenkettedik évvedet, ezután nem szabad egyedül szaladgálni szolgabíró *Feri* és jegyző *Emille* a kerteken és tanyákon. Forró napon kalap és keztyű nélkül meg ne lássalak! Pulykákkal kötödni, szénapadlásra hintát kötni, s más ehhez hasonló mulatságok hozzád már nem illők, ezeket kis leányom jól meg jegyezd magadnak!

Születésnapom tisztességére kelletlen arczal álltam ott, míg anyuskám fejemre illesztette a nagy kertí kalapot. Legjobban azt szerettem volna, ha valami jótékony tündérke lekapja vala fejemről a rizsszalmából font rózszaszinszalagos szörnyeteget, s leteszi valahol az óperenciás tengeren is tul. . . . Azon idő alatt pedig, míg a keztyűket is egész ünnepelességgel fölpróbálta, olyan civilizálatlan gondolatim voltak: hogy nyáron — amikor ugyis nagy a meleg — a keztyűk egészen fölöslegesek! . . . Csak a piros könyvnek örültem, és őrzöm mai napig.

Benne vannak följegyezve elsőtől kezdve a «vallomások» melyeket ez ideig kaptam. Ha olvasom őket, úgy tűnik fel lelki szemeim előtt némelyik mint egy-egy kis pastell-kép:

Ime egy pár az érdekesebbjéből!

A legelső.

Téli vasárnap délutánokon a falusi ifjuság a mi ablakunk alá járt esziszónkázni. Mi pedig jegyző *Mariskával* ablakból néztük a vig, lármas, esziszónkázó népet.

Köztük volt mindég a vagyonos *Hidi* gazdának tizenöt éves fia a barna szemű, sugár-növésű *Sándor*.

M. D. Sz. kongresszusa.

— Harmadik nap. —

Nagyvárad városa a híres magyaros vendég szeretettel fogadta falai közé néhány napra az ország összes főtanintézete ifjuságának küldöttségét s ez az ifjuság meg is érdemelte a szíves fogadtatását, mert tanácskozáisaival és magatartásával bebizonyította, hogy méltó arra.

Komoly, nemes eszmékért küzdő, minden szépre és jóra fogékony fiatalok tanácskoztak a congresszuson; jogunk van remélni, hogy belőlük egykor hazafias, tevékeny és megfontolással cselekvő férfiak lesznek, kik önzetlenül fogják szolgálni a haza javát.

A tanácskozásuk is magas színvonalon állottak és praktikus megvalósuláshoz eszmék felett folytak. — A magyar ifjuság, mely általános magas értelmi fejlettséggel bír, tanúságot tett újból arról, hogy méltó erre a jó hírre.

Rokonszenvesen kísérte az egész város, az egész sajtó a congresszust, mely hálóját azzal iparkodott leróni, hogy olyan matinéet rendezett, mely nem egy vidéki városban, de még Budapesten is feltűnést keltett volna.

Tegnap fejezte be az országos magyar diák szövetség ez idei congresszusát. A tegnapi nap programjának legkiemelkedőbb pontja, mely iránt egyszersmind a legnagyobb érdeklődés is mutatkozott, a matiné volt, mely valóságos irodalmi esemény számba ment, a menyinyiben két országos hírű első rangú költő is szerepelt benne. Ma délelőtt még rövid ülés volt, mely után a matiné következett. Délben 200 terítékű bankettet rendezett a nagyvárad-i jogakadémia polgársága, melyen közéletünk számos előkelősége jelent meg. — Bankett után 8 óráig tartó zárulással fejezte be a kongresszus tanácskozásait.

A délutáni és az éjjeli vonattal a congresszusi tagok egy része már el is utazott. A többiek ma és holnap hagyják el városunkat.

A mai napról szóló részletes tudósításunk a következő:

A kongresszus ülése.

A tegnapi ülés csak 9 órakor kezdődött meg s minthogy a *jelentés* tárgyalásával sok

idő lett eltöltve, azért a még fennmaradt nagy tárgyalandó anyagot rendre véve csak a fontosabb dolgokat vitatták meg, de azért illő alaposággal.

Igy meghallgatták *Joó* Imre (Kecskemét) előterjesztését a *pusztaszeri* emlék ügyéről.

A *mensa academica* ügyéről Budapestről *Lenkey* tett előterjesztést, bejelentve a mensa academica megnyitását, míg a *kolozsvári* még ezután megnyitandó mensa academicáról *Imre* Sándor nyújtott felvilágosítást.

A kongresszus a *turistaság* tárgyalásánál *Truskovszky* előterjesztésében köszönetet szavaz a M. A. C.-nak a versenyek rendezéséért és a rendezőségnek, meg *Sebesi* elnöknek. A M. T. E. alapításában akik pontos szolgálatot tettek: *Truskovszky*, *Zboray*, *Rényinek* a kongresszus köszönetet szavaz.

A kongresszus látogatásának megkönnyítését *Fél* Boldizsár terjesztette elő. Szól a pénzkérdésről, mely egyedüli akadálya a kongresszus látogatottságának. Kér jegyzőkönyvi köszönetet szavazni *Vörös* államtitkárnak, kinek a kongresszusi tagok részére biztosított kedvezményes vasuti jegy kieszközölése köszönhető.

Kazay kieszközölendők véli azt is, hogy a M. D. Sz. tagjainak — mint valamely törvényhatósági tagnak — szintolyan kedvezményes jegy biztosíttassék.

Ezután a *diák konzulátus* került napisendre *Rajcsányi* Gyula (Pozsony) előadásában. Szerinte ez a dolog kivihetetlen, míg az adatok nincsennek beszerezve, melyeknek beszerzésére igyekezni fog.

Ezután *Gergely* György a következő alapos fejtegetést adott elő ez ügyben. Szerinte a Diák konzulátus eszméje az egyedüli eredeti eszméje az M. D. Sz.-nek. De szükséges is ez, mert botrányos dolog az hogy a külföld mily keveset tud a mi felsőbb iskoláinkról. A *Minerva* folyóirat, mely az egész világot bejárja tud még az Ohio állam 30 éves történetü is 33 tagu akadémiáról. de pld. Debreczen 300 éves történetü akadémiájáról nem tud. Szükséges is azért, hogy a külföldön a nemzetiségek által ellenünk emelt vádakot megczáfolja. A konzulátusok megismertetnék a külfölddel az országot. Ajánlja felkarolni ez eszmét.

Kazay indítványozza, hogy tegyen lépéseket a kongresszus, miszerint az 1889 évi 6 t. cz. 14. 15 §-át módosítsák, mert ez az ifjuságra nézve, kik a katonaszolgálatára vannak kötelezve, nagyon sérelmes.

Az ülés 12 óra után bezáródott.

A délután 5 órakor kezdődő ülés a 12. pont vagyis a Diák otthon tárgyalásá-

tek. *Hidi* Sándort már messziről megismertem a nótájáról:

Végig mentem az utcán,
Elsároztam a csizmám,
Megérdemli az a lány,
Kiért sáros a csizmám.

Köszönt mikor előttünk elhaladt, mi fogadtuk: falun ez már így szokás, ha nem is ismerősök. Majd a fordulónál még egyszer visszancézelt. . . No ez — gondoltam magamban — tudom nem tesz senkinek máj-fát.

Hirtelen szemlét tartottam gondolatban, a falusi lányok fölött, s egyiket sem találtam érdemesnek a *Sándor* hódolatára. . .

Reggel aztán anyuskám így költött fel: »Nézd csak, mily szép máj-fát kaptál!

Kinyitotta az ablakot, s ott állt a magas üde, zöldlombu május-fa, tetején nem kendő, hanem, — egy pompás, nagy, fehér, teljes nárcisz eszokor.

— Vajon kitehette? tündődött anyán.

Nem tudom, feleltem, s éreztem hogy a vér arcomba szökött. . . Pedig dehogy nem! hisz illatáról azonnal ráismertem.

Ilyen nem volt az egész faluban senkinek ez csak a »módos» *Hidiné* kertjében pompázott. Csak 5 szokott ilyenekkel vasárnaponként a templomba jönni, amikor csipkés mellkendőjéről ugyanaz a szétáradó kedves illat tölté be az egész kis templomot, mint a milyennel most a besuhanó langyos májusi szellő eszokolá körül arcomat és hajamat. . .

Ez volt a *Hidi* Sándor szerelmi vallomása.

lentek Ábrányi Emil és Szaboleska Mihály az ünnepelt költők, Lovassy Andor s még többen s az egész fiatalság, kiknek egyrésze az éjjeli vonatokkal elutazott, más része még itt marad a mai napig.

A matinée.

Jóllehet délelőtt 11 órára volt kitzúve a matinée kezdete, már $\frac{3}{4}$ 11 órakor zsufolásig megtelt a »kereskedelmi Csarnok nagy terme, mely valóban festői látványt nyújtott.

Az izlésesen feldisztatott fehér terem tágas üvegablakain a kiderült égről a tavaszi nap hatalmas fény sugarakat bocsátott keresztül, mely vidámá tette annak bensejét, hol Nagyvárad előkelő közönségének színe-java gyűlt egybe hogy meghallgassa a két jeles költőt s az arad-nagyvárad színtársulat két új tagjának énekét.

Az első sorokpiros bársonyain ott láttuk Nagyvárad polgári notabilitásait majdnem kivétel nélkül. A többi sorokban pedig diszes és előkelő hölgyközönség, melynek nagyrésze fiatal leány, foglalt helyet, míg a hátsó sorokban a congressusi tagok álltak.

A teremben magas veres szőnyegű emelvény volt fellálítva, a sarkokban pedig déli növények és virágokból voltak izléses csoportok készítve.

Legelsőnek Puskás L. Béla a vígalmi bizottság elnöke lépett a pódiumra s határozott szavakkal nyitotta meg a matinét.

Utánna a városi dalárda Belezna Antal vezetésével »Áld meg Isten áld meg a hont« című hazafias éneket adta elő nagy praecizitással.

Azután ifj. Ábrányi Emil lépett elő, kit zajos éljenzéssel fogadtak. Ábrányi a podium elején állva kezdte meg szavát. Első darabja: »Feltámadás« című vallásos költeményt azzal a bűbájos poétikus nyelvezettel van megírva, mely Ábrányinak sajátja. A költemény hatása még jobban emelkedett a kitűnő előadása folytán, melyben mesteri szavalónak is bizonyult.

Azután a »Magyar ifjuság hoz« című költeményét adta elő, mely frenetikus hatást keltett. A költő a mai idealizmus nélküli sivár korszakot mely korupcióval és önzéssel van tele, maró gunnyal ostorozta s lelkes szavakban figyelmezteti az ifjuságot teendőire. A szép költeményt lapunk tárczájában adjuk.

A »Kossuth sirja« című költemény elszavalása után valószínű tumbolás tört ki. Perczekig tapsolt és éljenzett a közönség a költőnek, ki nem győzte megköszönni a zajos tetszés nyilváníásokat.

— Még megérem, hogy ittlétem utolsó napjaiban bókolni is fog.

— Ne csodálkozzék rajta, lássa ezt a helyzetet hozzá magával, mely nagyon emlékeztet a Romeo és Julia erkély-jelenetére.

— A hasonlóságot csak annyiban találom, felelém, hogy maga lent van, én meg fenn.

— És a különbség? — kérdé. — Az, hogy a mi szüleink barátságát sohasem zavarta szomszédos per-patvar, mint a boldogult Montechi és Capulettiéket, aztán meg mi — a főszemélyek — nem vagyunk egymásba szerelmesek — — — — — sőt ellenkezőleg.

Erre következett egy hosszabb hallgatás, ami alatt én kopogtam és ő dobolt.

— — — — — Érttem ne álljon jól, kezdé aztán Feri, habár hizelegni, bókolni nem szoktam, én magát mindig szerettem és feledni sohasem fogom.

Ezt hallva, csodálkozom, hogy le nem poty-tyanék én is a báméskodó kacsák közé, mint a kezembem tartott eprek . . .

. Este aztán átjött hozzánk, megmutatta tárczájának titkos rejtekét, hol az én arczképem, meg egy szál lenyomatott fehér akác-virág volt — az én kedvenc virágom . . .

— Lássá, lássa, így van és nem »ellenkezőleg« édes kis Irma! — mondta mikor elváltunk.

Én pedig azt hittem, hogy mindez csak egy fölséges szép nyár-éji álom! . . . Eszembe jutott Endymion . . . szerettem én is mint ő, örök álmodni kérem az istenektől, hogy ez a nagy boldogság el ne tűnjék, hanem örökre így tartson.

Azután Székely Irén a Leszkay társulat új primadonnája és Pintér Imre adták elő Moizes Imre fiatal zenetanár zongorakíséréte mellett az »Igmándi kispap«-ból egy duettet.

Székely Irén szép fiatal énekesnő kellemes, nem igen erős hanggal, kit a nagyvárad publikum bizonyára igen hamar meg fog kedvelni ékes mozdulataiért és ügyes előadásáért. A fiatalság szép csokorral lepte meg Székelyt, ki azután még »Minek is van szerelem a világon?« »Nincsen annyi tenger csillag az égen,« és »Semmi az igazán« című népdalokat énekelte el nagy tetszés mellett.

Pintér kolosszális bariton hanggal rendelkezik a »bálután« című keringőt énekelte el szintén zajos tapsok mellett. Ezután Szaboleska Mihály néhány keseretlen hangú érzelmesen telt hangulatos kis költeményt szólaltatott meg lantján, általános figyelem közepette, melyek leirhatatlan hatást keltettek, — Itt közöljük egyik hangulatos versét:

Az akácza.

Ebbe az egész nagy határba
Legszébb fa nekem az akácza,
Fehér fürtös virágos lombjéért,
Hozzávaló hűséges voltáért.

Mikor a bölcsőmben feküdtem,
Már akkor is ott állt fölöttem.
A mi házuk mindig úgy szerette,
Az udvarunk vele volt beszegve.

S álmodozván százsor alatta,
Virágait rám-rám hullatta.
S addig-addig hullatta!
Hogy a szívem megrezdült alatta.

És mikor ott színehagyottan:
Egy kis lányba belefogóztam,
A legelső csókra, mit az kapott:
Az akácza virága biztatott.

Jártam már azóta sok helyütt,
De csak egyet néztem mindenütt.
S az akácza a hol nem virágzik
Én sem bírtam ottan ki sokáig.

S hogy a síromon is ott legyen:
Meg se kell azt hagynom én nekem
Ugy is tudom a szívem porából
Virágosan megterem, magától.

*

Ditrói Nándor kolozsvári joghallgató látszik, hogy színész vér folyik ereiben, mert oly rutine-nal és érzellemmel adta elő saját édes anyja »Árnyak« című költeményét, hogy bátran megállja helyét a színpadon is.

Az »Arnyak« egy borongós, misztikus hangulatu lendületes költői beszély mely egy lovag feltékenykedését és tragikus történetét írja le.

Lovassy Andor »Juventus ventus« című humoros felolvasása kacagattatta meg ezután a publikumot, melyben pozsonyi és nagyszalontai diák-élményeit mesélte el szokott humoros modorában.

A városi dalárda elénekelvén a »Szózat«-ot, egy órákor véget ért a sikerült matinée, melyről mindenki csak elismeréssel nyilatkozott.

A matinée a fényes erkölcsi siker mellett anyagi tekintetben is jól vált be, amennyiben 230 frtot jövedelmezett.

A bankett.

Délután 2 órakor a Kereskedelmi csarnok nagytermében a nagyvárad jogakadémiai ifjuság a vendégek és a város tiszteletére nagy bankettet rendezett, melyen a kongresszusi tagok és a helybeli napi lapok képviselőin kívül a következők voltak jelen:

Dr. Beöthy László főispán, Rácz Mihály h. polgármester, Dr. Bozóky Alajos kir. jogakadémiai igazgató, ifj. Ábrányi Emil, Schöpplin Agost, Hoványi Géza, Dr. Konrád Márk, Hlatky Endre, Dr. Molnár Imre, Dr. Sipos Árpád, Dr. Hoványi Gyula, Dr. Szolcsányi Hugó, Dr. Bozóky Kálmán, Dr. Dési Géza, Szalóky Elek, Örley Béla, Dr. Persz Adolf, Krüger Viktor, Géczy Lajos, Szaboleska Mihály, Nadányi Miklós, Lovassy Andor stb. stb.

Az asztalfőn Dr. Beöthy László főispán ült, jobbán Dr. Bozóky Alajos, balján Dr. Hoványi Gyula, Sipos Árpád, Ábrányi Emil és Szaboleska Mihály foglaltak helyet.

A terem hosszában három hosszú asztal volt megterítve; a terem felső részében volt a főasztal. A terem igen izlésesen volt díszítve pálmákkal és üvegházi növényekkel, az asztalokon pedig virágcsokrok voltak elhelyezve.

A banketten mintegy 200-an voltak jelen, a zenét Rácz Józsa zenekara szolgáltatta. Az egész ebéd alatt a legfesztelebb hangulat uralkodott.

A terembe belépő ifj. Ábrányi Emil és Szaboleska Mihály költőket, kik a délelőtti matinét oly fényessé tették szereplésükkel, hatalmas éljenzéssel fogadták, hasonlóképp Dr. Beöthy László főispánt és Br. Bozóky Alajos jogakadémiai igazgatót.

A karzat is megtelt diszes női közönséggel. Ott voltak a többek közt: Csányi Margit, Csapó Ilona, Dr. Frankó Józsefné, Géczy Lajosné, Géczy Irén, Konrád Margit, Bige Ilonka, Bige Gyuláné, Tóth Elza, Sebő Anna, stb.

A 7 fogásos ebédnek, mely Rendes Szidor, a »Csarnok« vendéglősenek kitűnő konyháját és pinczéjét dicséri, a következő volt a menüje:

Consommé leves
Fogas á la tartar
Bélszin vadlében
Turós eremes és almás rétes
Kappan, pulyka és borjú sülték fejes salátával
Giardinette
Fekete kávé
Veres és fehér borok.

A pompás ebéd negyedik fogásánál felállott Beöthy László főispán s ünnepies csendben elmondott toasztjában élteti Ő felségét a koronás királyt ki a nemes erények mintaképe.

Örtem Albert (Bpest) Szépnek mondja azon eszményeket, melyeket a M. D. Sz. maga elé tűzött, de ezt a szép eszméket nem tudjuk teljesíteni egészen s nem tudjuk átvinni a gyakorlat terére, ha nem segitenek benne erősebb szellemek. Azon férfura emeli poharát, a ki egész életét a munkára szentelte Dr. Schlauch Lőrincz bibornok püspök Eminenciájára.

Örley D. emeli poharát Dr. Beöthy L. főispánra, Imre Sándor Dr. Bozóky Alajos-ra, Puskás L. Béla Ábrányi és Szaboleskára. Zachar élteti a nagyvárad jogakadémiai ifjuságot, Kerényi M. a tanári kart.

Ábrányi Emil szívesen időzik azok körében, kik lelkesednek s biznak önmagukban. Az ő lelke szívesen időzik az ifjuság közt, mely a szabadság és a műveltség eszméivel van tele. Nem szereti a csüggedőket, sem a cinizmust de szereti azokat akiknek van vergiájuk és tökéletes elhatározásuk, hogy annak idején a tettek mezején küzdeni fognak. Ameddig őt az Isten élteti, megjelen az ifjuság közt mindig. Szentül fogadja, hogy míg a halál ki nem csavarja a lantot kezéből, addig mindig az ifjuságnak dalol. A M. D. Sz. sikeréért s az ifjuság virágzásáért ürti poharát.

Gergely György Ábrányinak a Petőfi társaságban felolvasott versekből véve a hasonlatot, őt azon görög lantoshoz hasonlítja, mely már akkor, mikor sem az állampolitikai bölcsesség, sem a hadvezéri tudomány nem használ, előjön és dallával diadalt arat.

Ilyen dalnoka Ábrányi is az ifjuságnak, s emeli poharát Ábrányi Emilre.

Toasztotak még Lovassy Andor, ürti koharát a tanári karért, met az ifjuságot hazát szeretni tanítja, Rajcsányi Szabocskát, Abonyi a budapesti ifjuságot, Nyári Kremnert élteti.

A társaság a legvidámabb hangulatban délután 5 óráig maradt együtt.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Április 25. Nagyvárad munkás betegséggyógyító pénztár közgyűlése a Zöldfában d. u. 2 órakor.
Május 2. Dr. Schläger Lőrincz bibornok arany-miséje.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva van d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **A románok husvétja.** Görög szertartású polgártársaink ma és holnap ünneplik az Üdvözítő dicsőséges feltámadásának emlékét. Ma hajnali 4 órakor ment végbe a feltámadási ünnepély. A g. kath. székesegyházban Pável Mihály püspök, a káptalan tagjai és az alsóbb papság segédletével végezte a szent szertartásokat. A gör. keleti holdas templomban pedig Goldis József püspöki helynök tartotta a feltámadás ünnepélyét. — A gör. kath. székesegyházban ma délelőtt 9 órakor Pável Mihály püspök misézik s utána dr. Bull Kornéli püsp. titkár prédikál. Délután vespere. Ünnepe másodnapján szent mise s délután vespere lesz a székesegyházban. — Az olasz gör. kath. plébánia templomban ünnep második napján Pável Mihály püspök fog misézni s utána szent beszéd lesz.

* **Buzaszentelő.** Ma ünnepli a kath. egyház szent Márk evangelista napját. Ősi szokás szerint e napon megszentelik a vetéseket s buzgó imákban kéri a mindenség urát, hogy bő terméssel áldja meg a mezőket s jutalmazza meg a gazda verejtékes munkáját. A nagyváradi l. sz. székesegyházban reggel 8 órakor kezdődik az ünnepi istentisztelet. A kedvezőtlen időjárás miatt a buzaszentelést a templomban tartják meg. Reggel 8 órakor lesz kivételesen a szent mise s utána a buza szentelés. — Ma ezenkívül Fehér vasárnapját is ünnepli a kath. szt. egyház, annak az emlékére, hogy a kereszténység első századaiban a Nagyszombaton megkeresztelt hívek ezen napig fehér ruhát viseltek. A Nogáll intézet növendékei ma részeseülnek az első áldozásban.

* **Személyi hír.** Szombaton éjjel a budapesti gyorsvonattal érkezett Nagyváradra ifj. Abrányi Emil. Az országos híró poéta fogadására Puskás L. Béla, Millye Gyula és Bige Sándor joghallgatók mentek ki. Tegnap reggel jöttek városunkba Székely Irén és Pintér Imre az arad-nagyváradi szintársulat tagjai és Leszkay András színigazgató, kiket a pályaudvaron Puskás L. Béla, Schweiger Jenő és Cserey Béla fogadtak.

* **Értekezlet a jogakadémián.** A dr. Schlauch Lőrincz bíbornok jubileuma alkalmából a polgárság által rendezendő ünnepségek szűz bizottsága és a végrehajtó bizottság ma, vasárnap délután 4 órakor értekezletet tart a jogakadémia dísztermében. Ez uton is figyelmeztetjük a bizottság tagjait az értekezletre.

* **A miniszter köszönete** Zichy Jenő grófnak. A vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönetét és elismerését nyilvánította gróf Zichy Jenő orsz. képviselőnek, ki a magyar nemzet ősi származásának kutatása céljából már két ízben tett kaukázusi és közép-ázsiai utazását a jövő évben megismételni szándékozik. Ennek tudományos előkészítése végett klszemelt kísérőinek dr. Poste Bélának, a Nemzeti Muzeum régiségtára örének és dr. Jankó János segédörnek, a néprajzi osztály vezetőjének egyenkint 2000 frtot adományozott oly célból, hogy Oroszország archeológiai és ethnographiai gyűjteményeit tanulmányozhassák. Gróf Zichy Jenő kötelezte magát, hogy a saját költségén teendő utazás összes gyűjteményeit a Magyar Nemzeti Muzeumnak adományozza.

* **Sal Ferencz nyugdíja.** Nagyvárad-város törvényhatósága tudvalevőleg Sal Ferencz volt polgármester lemondásának elfogadásakor kimondotta, hogy hálájának, szeretetének elismerésül a rendesen járulékos nyugdíj helyett teljes fizetését adja továbbra is. A belügyminiszter a törvényhatóság ezen határozatát jóváhagyta.

* **Kitüntetett főúr.** A jótékonyságról s mély vallásos érzelmeiről ismert főúr: gróf Wenckheim Frigyes békésmegyei nagybirtokos valóságos belső titkos tanácsossá nevezetett ki.

* **Főhercegek előléptetése** Ő Felsége tegnapi kelettel Ferencz Salvator főherceget, Mária Valéria férjét a Linzben állomásozó 4. számú tyrolai császári vadászrezredhez ezredessé Ferdinánd Lipót főherceget, ki jelenleg a brünni 8. gyalogrezredben mint kapitány szolgál, a 24. gyalogrezredhez (törzse Premyslben őrnagygyá nevezte ki).

* **Honvédhuszárok Nagyváradon.** A honvédelmi miniszter a jelenleg Gyulán állomásozó honvédhuszárokat más helyre akarja áthelyezni. Előnyös volna a városra, ha a honvédhuszárokat Nagyváradra helyeznék át. Busch Dávid v. főmérnök előterjesztést tett a tanáchoz, hogy lépjen érintkezésbe Biharvármegyével a fafűzesen lévő régi huszárkaszárnya átengedése iránt. Ezt lehetne kijavítani a honvédhuszárok részére.

* **A város zárszámadása közszemlén.** Nagyvárad város házi pénztára a házi pénztárban kezelt kövezet vám, valamint összes alapok és alapítványok 1896-ik évi zárszámadása a tanács és pénzügyi szakbizottság alulírott napon tartott ülésében megállapítván, az 1886 évi XXI. t. cz. 17 §-a intézkedése értelmében 1897 évi április hó 23-ik napjától, 1897 évi május hó 7-ik napjáig terjedő 15 napi határidőre a városi számvéői hivatal helyiségében közszemlére kitétek. Erről Nagyvárad város közönségét azon figyelmeztetés mellett értesitem, miszerint a zárszámadást s arra vonatkozó okmányokat a fent kitétt határidőben bármily adófizető polgárnak megtekinteni joga van az ellen netaláni ésszrevételeit 1897 évi május hó 13-án tartandó közgyűlés megelőzőleg 5 nappal a tanács mint állandó választmányhoz írásban beadhatja. Kelt Nagyváradon a tanács és pénzügyi szakbizottság 1897 évi április hó 14-ik napján tartott üléséből Rácz Mihály polgármester helyettes.

* **Kinevezés** A nagyváradi kir. pénzügyigazgató Beniczky Sándor díjtalan vámhivatali gyakornok-jelöltet a nagyváradi fővámhivatalhoz díjas vámgyakornokká nevezte ki.

* **Felhívás Gere Ferencz gymn. igazgató volt tanítványaihoz.** Gere Ferencz ez isk. évben tölti tanárságának 50-ik évét. Ezen alkalmából tisztelői az ő félszázados tanári működését méltóan akarják megünnepelni s hogy ez teljes legyen, ohajtható, hogy volt tanítványai minél nagyobb számban képviselve legyenek az ünnepélyen. Ezért mint az ünnepély végrehajtó bizottságának jegyzője — tisztelettel felkérem mindazokat, kik Gere Ferencznek Békésen (1867—1897) illetve N.-Szalontán (1854—1897.) tanítványai voltak, hogy címüket a lakhely, s utolsó posta megjelölésével velem mielőbb tudatni sziveskedjenek. N.-Szalonta, 1897. ápril 21. Tatár Balázs gymn. tanár.

* **Néhai gróf Rédey Gábor temetése** Zsákán tegnap délután nagy főúri pompával és az egész környék nagy részvéte mellett ment végbe. A rendkívül díszes ravatal a kastély nagytermében volt felállítva, a ravatal körül 60 gyertya ezüst kandelaberekben, grófi korona és címerek voltak elhelyezve, a ravatal fölött pompás ezüsttel kivart selyem mennyezet emelkedett, mely nagyban emelte az amugy is remek pompájú halottas terem díszét, a ravatal körül a »Concordia« temetkezési intézet testőrei álltak teljes díszben, a kastély többi termei, folyosó, bejáró ajtói ez alkalomra gyászpompával lettek ékesítve. A temetkezési szertartás pontban 3 órakor vette kezdetét, melynek végeztével a szebbnél szebb koszorúkkal borított díszes érczkoporsót a 6 szürke ló által vont díszhalottas kocsin, dísztestőröktől körveve, nagyszámu résztvevő közönség által kísérve a zsákai temetőbe vitték, hol a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. A nagy pompájú főúri temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési intézete nagy pontossággal rendezte.

* **A király bora.** A pozsonyi koronázó emlékszóbor leleplező ünnepsége napján, május 16-án, — írja tudósítónk — a király a ferencrendiek templomtornyának felszentelésénél is jelen lesz és az egyházi szertartás után a rektóriumba megy, hol egy pohár bort fog kiüríteni. A bor 25 éves somlyai termés, a pápai ferencrendiek pincéjéből való.

* **A debreczeni apáca zárda építése.** Debreczenben a Szvetishagyatékhoz dr. Schlauch Lőrincz bíbornok püspök 30,000 frtot adományozott egy zárda-iskola építési céljaira. A zárda helyül megválasztották a régi zsidó templomot, a hova a zárdát építik. A zárda egy része már egy év óta készen van s abba bevonultak a „Mi asszonyunkról“ nevezett nővérek és szeptemberben megkezdték a tanítást. A zárda másik részének építését azonban eddig nem kezdték meg, mivel nem volt készen az új zsidó templom. Ez utóbbival már elkészültek s most megkezdtek a régi zsinagóga bontását. A zárda épülete még ez évben fedél alá kerül.

* **A tartalékosok első kirukkolása.** A tizenhárom napra berukkolt rezervisták, tegnap délután tartották meg első nagyobb gyakorlatukat. Zene szóval egész Csehi alá vonultak, hol egy kisebbszerű ütkezetet rögtönöztek aztán nagy vígan visszavonultak a városba. Ezután többször fogják megismételni a gyakorlatokat, míg le nem telik a hosszú 13 nap.

* **Köztisztaság és közegészség.** Különösen a nyári hónapokban fontos közegészségügyi szempontból, hogy az összegyülemlett szemét ne fertőztesse meg a város levegőjét. A hatóság köteles gondoskodni, hogy a városon kívül alkalmas helyet jelöljön ki szemét lerakó helyül. Nagyváradon eddig egyik üdülő hely: a Rhédey-kert mellé hordták ki a szemetet. A tanács most megfelelőbb területet óhajtott célra, s kiküldte Papp János tanácsost, dr. Hoványi Ferencz v. főorvost, ifj. Rimler Károly főkapitányt és Busch Dávid v. főmérnököt, hogy javaslatot tegyenek.

* **Kiss Józsefné kihallgatása.** A napokban történt tragédia hősnőjét, tegnap hallgatták ki a közkórházban. A gyilkossági kísérlet és öngyilkosság okául ő is a családi perpatvart hozta fel ürügyül és hogy elakart válni féltékeny férjétől. Állapotában némi javulás állott ismét elő, de azért még mindig lehet rája nézve is szerencsétlen kimeneteli a három lövés.

* **Lakadalmán halt meg.** Konczve József Bihar megyei felső-ábrányi fiatal ember évek óta szerette a falu egyik jómódu emberének a leányát, a ki a szerelmét viszonozta is. De nem lehettek sokáig egymásé, mert a leány szülei határozottan ellenezték a házasságot. Hasztalan sir a leányzó, a szülők érzéketlenek maradtak. Akkor egyeztek végre bele a frigybe, mikor a leány szemlátomást fogyni, hervadni kezdett. Szerdán meg is tartották nagy boldogság közepette az esküvőt, majd este a lakodalmi vacsorához ültek. Éppen a boldog ifju párt köszöntötték fel, mikor az ifju hirtelen rosszul lett, összerogyott és nyomban meghalt. A szerencsétlen menyasszony most szerencsétlenebb mint valaha.

* **Megszüntetett személyvonat.** A m. kir. államvasutak igazgatósága május elsejétől megszünteti a Debreczenből este 8 órakor Máramaros-Szigetre induló vonat közlekedését s helyette a gyorsvonat fog közlekedni. A gyorsvonat érmihályfalvai állomásnál is megáll.

* **Megterhelt házigazdak.** Várad-Veleneczen még az elmúlt évben építették azt a kőpárhuzamművet, a melylyel a Körözs további romlását meggátolták. A kőgát 44241 frt 94 krba került s ebből az árkedeltekre 6845 frt 15 hozzájárulást vettek ki. Az aránykules folyó méterenként 12 frt 1 kr. Némelyik telektulhjdónost 4—5 száz forinttal terheltek meg e czímen.

Felhívás az iparos polgárokhoz!

Főmagasságu Bíbornok Dr. Schlauch Lőrincz püspök úr 50 éves áldozásának évfordulója és Nagyvárad város díszpolgárjává

történt megválasztása alkalmával, Nagyvárad város közönsége által május hó 1-én rendezendő ünnepély és tisztelgésben, a nagyvárad ipartestület előjáróságának egyhangulag hozott határozata által, az özsziparosság részvétele kimondatott, illő, hogy a nagyvárad ipartestület számarányának megfelelően vegyen részt, ugy a tisztelgés valamint a közös városi ünnepélyen.

Tisztelettel felkérjük az ipartestület kebeléhez tartozó összes iparos polgárokat, mlszerint a tisztelgésnél való részvétel czéljából az ipartestület helyiségében e hó végeig jelentkezni sziveskedjenek, hogy ez által ugy a tisztelgő valamint a fáklyás menetben való részvételre a beosztás megkönnyítessék és egyéb felvilágosításokkal is szolgálhassunk.

Hazafias üdvözléssel maradtunk,
Nagyváradon, 1897 ápril 25.

Bertsey György ipartestületi elnök,
Andriska Károly és Daday József
alelnökök.

Ház-eladás. Nagy-Magyar-utcai 337-dik számú ház 360 frt évi jövedelemmel 2000 frtéért nagyon könnyű feltételek mellett eladó. Értekezni a háznál.

Feltétlenül legelőnyösebben vásárlunk legjobbnak elősmert eredeti Carlsbadi czipőket urak nők- és gyermekek részére (minden igénynek megfelelőleg) kizárólag Fábry Testvérek carlsbadi czipő raktárában olasz fűtőcsa- Vidéki megbízások postafordulattal eszközölköttek.

EGYESÜLETEK.

A kath. kör közgyűlése.

A szép virágzásnak indult kath. Kör május 4-én tartja első közgyűlését, melyen beszámol egy évnek küzdelmeiről és sikereiről. A közgyűlésre ezúttal minden tag kap meghívót, a jövő évben azonban csak hírlapilag lesznek meghívva a tagok. A meghívást ma küldik szét Szóval a következő:

A nagyvárad katolikus körnek 1897 évi május 4-én d. u. 5 órakor N. Váradon a kör helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésre van szerencsém az igazgató választmány megbízásából Czmedet tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgysorozata:

- 1., az igazgató választmány évi jelentése.
- 2., az egyleti pénztár 1896. évfelülvizsgálása, fölmentvény megadása.
- 3., az 1897. évi költség előirányzat megálapítása.
- 4., az egylet egyházi elnökének bejelentett lemondása feletti határozat esetleg egyházi elnök választása.

5. Két megüresedett választmányi tagsági helynek betöltése

Nagyváradon, 1897. ápril 24-én.

Dr. Schweiger Ede,
egyleti titkár.

A Nőegylet választmányi gyűlése.

A Biharmegyei és Nagyvárad Nőegylet választmányi tagjait és védhölgyeit van szerencsém a f. évi április hó 27-ik napján d. u. 4 órakor lakásomon tartandó választmányi gyűlésre meghívni.

Nagyvárad, 1897. április 24.

Özv. báró Gerliczy Féliáné,
elnöknő.

A polgári kör közgyűlése. A nagyvárad polgári kör folyó évi május hó 9-én délután 4 órakor rendes évi közgyűlést tart, melyre a kör tagjait tisztelettel meghívom.

Nagyvárad, 1897 április hó 23.

Mézey Mihály,
elnök.

Köszönetnyilvánítás! Dr. Schlauch Lőrincz bibornok püspöki ur ő főmagassága a nagyvárad első általános munkás betegsegélyző egyletnek aranymiséje alkalmából kétszáz forintot adományozott, a mely nagy és kegyes adakozásáért ez uton is mond köszönetet az egylet nevében Múntján János egylet elnöke.

IRODALOM.

— **A keresztény nő.** Felolvasó ciklus. Irta a budapesti kath. kör 1897 évi nagybőjti estéjén felolvasta Ruschek Antal győrnádorvárosi esperes-plébános, a Ferencz József-rend lovagja. Főpásztori engedelemmel. Budapest, 1897. Szerző kiadása. Hunyadi Mátyás-intézet nyomása. Megrendelhető e czim alatt: Ruschek Antal esperes-plébános Győr, vagy Budapest, kath. kör, IV., Szerviták háza. Ara csinos kötésben 1 frt, fűzve 50 kr.

Ruschek Antalnak a magyar szónoklati és hitbuzgalmi irodalomban olyan neve van, hogy jeles kis művét sem kell hosszasan ajánlanunk annál kevésbé, mert a rendkívüli érdeklődés, melylyel a budapesti közönség e fölolvásokat kísérte, ugy hogy a kath. kör helyiségei nagyon szűknek bizonyultak, egymaga elég ajánlás. Ez érdeklődés ékesszóló bizonyossága annak, hogy közönségünknek igenis, ma is van érkeke a keresztény női ideál iránt, melynek az a frivol regényirodalom, a színházak, a bálók, a megváltozott, szabados társadalmi szokások oly rendkívül sokat ártottak. Ruschek, Sz. Monika életének fordítója, valóban oly vonzóan, oly érdekesen, annyi szellemmel festi a keresztény női ideált, hogy lehetetlen meg nem indulni láttára. Önkénytelen fölkiált az ember: igen, ilyen szűkeket, ilyen anyákat, ilyen övegeket adjon Isten kegyelme hazánknak s akkor föl fog virulni Magyarország! A mű fejezeteit tájékozás végett közöljük. I. A nő hivatása. II. A gyermekleány. III. A hajadon. IV. A hitvesnő. V. Az anya. VI. Az özvegy nő (itt sincs szükség a »nő«-re! Elég lett volna azt írni: a hitves, az özvegy.) A házasságon kívül. A szerzetesnő. A kis mű stylje kellemesen folyó, egyöntetű természetes. Nehány helye igazán nagyon szép, találó. Melegen ajánljuk mindenkinek. Az ilyen jó könyvet nagyon, nagyon széles körben kellene terjeszteni.

— **Kandra Kabos „Magyar mythológiája“** iránt országos az érdeklődés, két oknál fogva azonban kérem kell az ivtartó mélyen tisztelt urak gyűjtőiveik beküldésére; mivel a munka nagyobb részében immár a sajtó alól kikerülvén, a diszkótésű példányok tekintetében a mielőbbi tájékozódás fölöttébb kívánatos és mivel a mű megjelenése után az előfizetési kedvezményes ár megszűnik, ezen kettős oknál fogva e hó végeig, vagy legfellebb május 5-ikéig kérem kozzám beküldeni ugy a készpénzbeli előfizetést, mint az utánvételt mellett jelentkező aláírókat Eger 1897. ápril 18 Tisztelettel Beznaák Gyula, könyvkereskedő Egerben.

IPARÜGY.

Az ipartestület előjárósága a f. hó 22-én Bertsey György ipartestületi elnök vezetése alatt rendes havi ülésében, az elnöki jelentésben előterjesztett azon indítvány, hogy Főmagasságu bibornok dr. Schlauch Lőrincz püspök urnak 50 éves áldozásának évfordulója és Nagyvárad város diszpolgárának történt megválasztására Nagyvárad városa által rendezendő általános ünnepélyen a nagyvárad ipartestület résztvegyen és számarányához mérten 150 tagu küldöttség által fejezze ki őrmét és hódoló tiszteletét az ünnepelt Főmagasságu Bibornok ur mint a város diszpolgára előtt, e g y h a n g u l a g elfogadtatott a rendezéssel az elnökség bizatott meg.

A márczius havi pénztári vizsgálat és pénztári állás 738 frt 41 kr bevétel 577 frt 51 kr kiadással tudomásul vétetett.

Mártonffy Márton kir. tanácsos országos ipariskolai felügyelőnek 1897 február 24-én tartott ipariskolák vizsgálata alkalmával tett elösmérő nyilatkozata.

A kir táblai elnök urhoz, valamint Nagy-

várad város törvényhatósági bizottságához, a helybeli szakiparosok az építkezési vállati és felszerelési munkálatokban való részeltetés tárgyában beterjesztett kérvények jóváhagyva lettek.

Biharmegye tekintetes alispáni hivatalának a belényesi országos vásár alkalmával a helybeli iparosoktól szabálytalanul beszédett helypénzek által szenvedett sérelmek miatt beterjesztett kérelemre adott válasza, kinyomatni és az érdekelt iparosok között kiosztatni határozatott.

A július hóban megtorlandó iparos tanoncz munka kiállítás és rendezésével az elnökség bizatott meg.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara által ajánlatba tett székely fiuknak iparos tanonczokul leendő felvételére 25 iparos jelentkezett a miről a kamara értesítve lett.

Ráth Károlynak mint a hazai ipartestületek központi bizottsága elnökének az ipartéren 25 éven át kifejtett működését tárgyszó közirata és jegyzőkönyvei a Sir Nándor által közzétett nyilatkozat alapján a napi rendről letétetni határozatott.

A budapesti asztalos ipartestületeknek a kvóta felemelése elleni tiltakozó körirata egyhangulag elfogadtatott és a hozzá járulás kimondatott.

A vidéki hírlapírók szövetségébe, három évre 5 frt évi pártoló tag díj mellett az ipartestületnek belépése egyhangulag elhatározatott.

A testületi házak apróbb javítási munkálataira 135 frt kiutaltatott.

Három szegény iparos részére 5—5 forint segély és 12 kisebb számlákra 159 forint lett kiutalva.

Néhai Jusztth Sándor általános köztisztel és becsülésben állott polgár elhunya alkalmával koszoru megváltás czimen fölirat: Nemeskey Andor plebános ur által adott 10 frt, özvegy Merz Nándorné, Merz János és Merz Nándor urak által adott elaggott iparosok alapjára beküldött 5—5 forint adomány ezt ugyan e czélra Bondra i Pál által adott egy pár csizma és Tukcsa József által 4 pár papucs adományokért köszönet szavaztatott.

SZINHÁZ ES MŰVESZET.

Az iparos ifjak műkedvelőelőadása. A nagyvárad iparos ifjak által a husvétüi ünnepek alatt a szinkörben előadott »Sárga csikó« népszínmű szép sikerén felbuzdulva, a derék műkedvelők ma megismételik az előadást. Ezúttal is az előadást Szalóky Elek fogja rendezni, akinek főleg köszönhető, az eredmény. Az előadás alatt, nyílt színen fogják átadni Szalóky-nak az ifjuság zjándékát. Ajánljuk az előadást a közönség figyelmébe.

Játékrend a magy. kir. operaház. 1897. április 26-tól 1897. május 2-ig. Hétfőn 26-án Manon Lescaut. Kedden 27-én Rigoletto Ércember. III. felv. Szerdán 28-án André Chénier. Csütörtökön 29-én A nürnbergi mesterdalnokok. Pénteken 30-án Angot asszony leánya. Szombaton május 1-én Lohengrin. Vasárnap 2-án A cremonai hegedős. A piros czipő.

Igazságszolgáltatás.

Az apa és fia Benesik Imre és az általa felnevelt mostoha fia Sziki Imre, gyönyörű két mákvirág. Ugy lopnak mint . . . mint . . . talán nincs illő hasonlat rájuk. Szó ami szó, rettegésben tartották az egész Tenke vidékét. Elindultak kettecskén, ugyszólván házról-házra s amit meglátott a szemük, nem hagyta ott a kezük, ha a pillanatok alkalmasak voltak az eltulajdonításra. Tizenkét lopást sütöttek rájuk a tegnapi vőgtárgyalás alkalmával, melyért a törvényszék Benesik Imrét 2 és félévi, Sziki Imrét pedig két évi fegyházra ítélték. Az ítélet ellen mindannyian fellebeztek.

Véres névnap. Jenei János egy cziborájához volt meghiva Sándor napra. Sok vendég volt, de bor még több volt, minek hatása alatt

a vendég koszoru hatalmasan berugott. Jenei mámorában az ingerkedő házigazdára kést rántott és össze-vissza szurkálta. Ezért került a törvényesség elé, hol a tegnap megtartott végzetési alkalmával, enyhítő körülményként tartották a részegséget s ezért az egész esetet könnyű testisértés vétségének minősítették miert Jenei mindössze nyolcz napi fogházra lett ítélve.

Pipa szikrából erdő égés. Török József paraszt ember a Reviczky József erdejében pipára gyújtott s a pipából kipattant szikra, meggyújtotta a száraz leveleket. Nagy tűz keletkezett, melynek az erdő egy kis része is áldoztatult esett. Azonban a kár, nagyon jelentéktelen volt. A tegnap megtartott vágóalkalmával a vádlottat, mivel a vádat a márkán panaszos is vissza vonta, rozsazándék pedig nem forgott fenn felmentették.

A görög-török háború.

A harczterén rövid ideig tartó szünet állott be. A török hadvezérlésben változás történt. Az új főparancsnok, a rettenthetlen Ozman pasa megérkezéseig ennél fogva nevezetesebb akció a támadó törökök részéről nem várható. Különben is a török hadsereg réme utban van Larissa felé, s az óvatos Edhem pasa ezeknek megérkeztéig nem ujtja meg a támadást, mert azt vette észre, hogy egyenlő erővel nem tud megmérkőzni a görögökkel. Ozman basa kinevezése és újabb redifhadosztályok mozgósítása nagyon illuzióriussá teszik a görög nép győzelmi ábrándjait. A plevnai hős, kinek a szultán a gházi (a győzelmest) disznevét adományozta, aligha talál méltó ellenfélre a görög vezérek sorában. Ilyen körülmények közt a görög seregre nézve nem maradhat más hátra a dicsőséges bukásnál. A porta most az addig féken tartott albaniai bandákat is Epirusra zudította, a mi valószínűleg vérengzőbb jelleget fog kölcsönözni a háborúnak, melynek eddigi lefolyása elég korrekt volt.

Újabb távirataink különben a következők:

Ozman basa főparancsnok.

London, ápr. 24. (Saját tud. távirata.) A „Times” arról értesül Konstantinápolyból, hogy Ozman basát tényleg kinevezték a thesszáliai török sereg parancsnokává. Edhem pasa a keleti sereg parancsnoka marad.

Hírek a csatáról.

Athén, ápr. 24. (Saját tud. távirata.) A harczteréről ma érkezett hivatalos hírek a következőkben foglalhatók össze: Thesszáliában újabb ütközet nem volt. A törökök Nezero és Rapsini felé vonulnak vissza. Epirusban sem került a dolog komolyabb összeütközésre. A pyraeuszi szénraktárak megtagadták a szenet a „Satuches-Treville” nevű francia czirkáló hajótól.

Törökök előhaladása.

Athén, apr. 24. (Saját tud. táv.) A törökök elfoglalták Tirnovoszt, Az epiruszi hadsereghez 8000 embert küldöttek s így Epirusban is több pontot visszafoglaltak. A Daily Mail írja, hogy tegnap Mathi mellett rendkívüli véres csatát vívtak Tirnovosztól északnyugatra melyben a görögök szörnyű vereséget szenvedtek. Az epiruszi hadsereg még elfoglalta hét órai heves csata után a görögöktől a bespanari erődöt.

A görög flotta dolgozik.

Korfu, ápr. 24. (Saját tud. táv.) A görög flotta bombázta Haggii Sarandát. A lövések nagy károkat okoztak a városnak. *Az osztrák-magyar agentúra kivételével az összes köz- és magánépületek elpusztultak. A tengerparti rak-tárak mind lángban állnak.* Ötven menekülő Korfuba érkezett. A városban igen sok lőszer és sok gabona- és egyéb élelmi cikkek voltak felhalmozva. A raktárakat védő 600 török a hegyek közé menekült. A csata folyama alatt 50 keresztény, kik egy házban szorongtak, kiűzték a fehér zászlót. Ezeket a csata után a házból kivezették és Korfuba szállították. Görög részről két matróz sebesült meg.

Hírek a török fővárosból.

Konstantinápoly, apr. (Saját tud. táv.) Az itteni nagykövetek a görög alattvalók elutazási határidejének meghosszabbítását kéri a szultántól. Ugy hírlik, hogy négy zászlóalj benyomult Epirusba. A tábori mozgó kórház személyzete és felszerelése, melyről az ottomán bank gondoskodott, utnak indult a harczterre. Az albán önkénteseket Janina alól Arta felé rendelik. A mozgósítási parancs a smyrnai 3 redifdandárra is vonatkozik. A fegyverrelát levő török haderő számát 357 emberre teszik, ebből 217,000 áll jelenleg Európában.

A görög trónörökös távirata.

Athén, apr. 24. (Saj. tud. táv.) Konstantin trónörökös legutóbb a következőket sürgönyözte Athénbe: *»A törökök tegnapi sikereink után nyugton maradtak. Mi tönkretettük a török ütegeket Ligáriánál. A törökök Nezero- és Rapsaniba húzódnak vissza.«*

Törökország kölesöne.

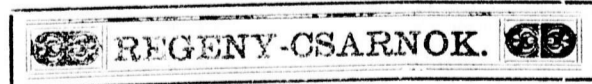
Konstantinápoly, apr. 24. (Saj. tud. táv.) A porta a háború folytatására egy nagyobb kölesön felvételét, valamint a tartalékalapok egy részének felhasználását tervezi.

Háború Krétában.

Kanea, ápr. 24. (Saját tud. távirata.) A fölkélok megtámadták az Issed erődöt védő nemzetközi csapatokat, de ezek a támadást visszaverték s a fölkélok közül sokan elesetek.

Görög foglalás.

London, apr. (Saj. tud. táv.) A Reutter ügynökség jelenti Szalonikiból, hogy a görögök heves harcz után bevették és megszállották Kariát, mely Platamona és Ellassona között fekszik.

P R A D A

Fordította K. G.

14.

— Igaz Ottó! szüleink többet akarnak ve-lünk végeztetni mint a mennyit eddig tettünk.
— Sok ideig beszélgetett még a két barát. Ugy 10 óra fele Ottó haza kísérte karjával támogatva Vilmost.

A kis lakásban minden csendes volt, egyedül egy alak támaszkodott ott a falnál.

— M e g i n t v a n s z e r e n c s é n k t a p a s z t a l h a t n i — kiáltott Vilmos bosszusan, — hogy a báró ur nem találja az ajtót.

— Igen látjátok — hebegett az, mikor a két fiatal ember előtte állott, — így van az. Szemre Prada csupa kincs, ha a nemességről van szó! ha azonban közelebbről nézi az ember

látszat szappanbuborék! Semmi más! És ezt az én lányomra! a nagyságos Asseleyn van Arzenede kisasszonyra meri mondani. Soha sem egyeztem — nem voltam rajta, hogy a czimert be aranyoztassa. — Szinre Prada, nem más mint humbug, család — most látjátok, neki egészen igaza volt, hogy azt az embert ott hagyta.

Vilmos komoly pillantást vetett barátjára ennek ajkán azonban gunyos mosoly ült.

— Segíts atyámnak is, miután a fiát olyan barátságosan haza segítetted — kérte Vilmos — mondtam neked ugye, hogy a ma a gyermekeknek két eszüknek kell lenni, az egyik magunknál, a másik a szülők számára szükséges?

Ottó felemelte a bárót erős karjaiba míg Vilmos csengetett, az öreg ur rugdolodott.

— Engedj el! — kiáltott — menj innen! Mi jutott eszedbe, tán azt hiszed, hogy veszett vagyok? te kölyök! Egy lépést se, különben még számolni valam van veled. A lányom nevéteoghurciztad nem akartam bele egyezni, hogy kovács menyje legyen, de ha már ennyire van vedd el, értetted! vagy feljelentelek parancsnoknak, én is katona vagyok, még hozzá nemes Asseleyn báró van. . . .

— Apám! ne kiabáld a neved a világba, ne lökd messzebb, eléggé meg taposták már ugy is.

Vilmos eközben másodszer csengetett — végre kijött egy piszkos szolgáló hiányos öltözetben morczona arcot vágva s lihegve, arról a tájról jött a merre a gyár feküdt.

— Honnan jössz olyan későn — kérde Vilmos.

— Elküldtek — volt a rövid válasz.

Ottó bevitte a bárót a házba, Vilmos pedig utánuk döcögött.

— Isten áldjon meg — szolt kezével intve barátja felé — köszönöm szívességed.

— Láthatod mindegyikünknek megvan a maga keresztye. Csak légy erős.

Ottó eltávozott, miután futó pillantást vetett a felső ablakra, mindenütt sötét volt.

Ott aludt Leonora. Vajjon mit csinálhat most? Vajjon gondolt-e rá, elveszett boldogságát siratta-e? Vagy talán azon bosszankodott hogy kilátásai a kellemes életre megsemmisültek.

— Ah milyen irtózatoss, olyan okosnak érettnnek kell lennem! sóhajtott.

Eközben anyja levelet olvasott, melyet csak az előbb kapott.

»Szeretett, jó kis mama!»

Biztosan tudod már, mi történt köztünk. Engem beteggé tett a dolog, — de nem tehetek másképp. Ottó nem csak magát hanem téged is erősnek erejével a veszélybe akar dönteni. Ha nem leszel okos, minden pénzed elveszi. Órizkedj attól, hogy aláírd, mit majd elébed tesz. Ha majd egyszer nem lesz otthon beszélünk róla, hogy most ölelhessetek természetesen nem lehetséges. Nem tudom ki-mondani, mennyire fáj, hogy így kellett történnie, különösen azért, mert az én édes jó anyácskámtól újra el kell válnom. Ezerszer esokol szerető nevelő lányod Leonora.

P. S. Tépd szét tüstént e levelet.

Vaelbekné hunyorított a szemével a levelet pedig kis kulcsos kosarába tette; vigyázni fog magára és nem hagyja, hogy fia a hova akarja, oda vezesse.

Hallotta is már, hogy jön, gyorsan bezárta a kosarat a szekrénybe.

Ottónak azonban eszébe sem volt, hogy még ez este beszéljen vele, elég volt mára anynyi sőt sok is. Ez az egy nap lassabban telt el, mint száz más.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A szt. pétervári látogatás.

Szt. Pétervár, apr. 24. (Saj. tud. táv.) Ferencz József ő felsége fogadására ma utaztak el a határra: Tserkov főhadsegéd, Bieloszky herczeg vezérőrnagy az orosz czár kíséretében,

továbbá Nepokvisiczky és Kocsubej ezredesek, és szárnysegédek s az osztrák magyar katonai meghatalmazot Klepsch tábornok Szt. Pétervár kormányzója gr. Toll Luga állomáson. gr. Lichtenstein osztr. magyar követ pedig Linerskaja állomáson fogadja ő felségét.

Bécs, apr. 24. (Saj. tud. táv.) A csár határozott kivánságára királyunk kíséretéhez csatlakozik Beck vezérkari főnök is, amit roppant fontos dolognak tartanak.

Szocialista izgatás a délvidéken.

Mohács, április 24. (Saj. tudósítónk táv.) Az elmúlt napok alatt szocialista vezérek utazták be a Bácska számos községét és lázító beszédekkel intétek a néphez. Főleg a mezzei munkások körében fejtettek ki nagy agitációt, arra izgatva őket, hogy tartózkodjanak az aratástól, mert ez nagy hasznukra válik. Baján szocialista gyűlést is akartak tartani az izgatók, de ezt a hatóság betiltotta. A szocialista apostolok innen K.-Körösre utaztak.

Asszony sztrájk.

H. Vásárhely, apr. 24. (Saját tud. táv.) A vasalónők, meszenlők és a mosónők sztrájkolnak s 1 frt 20 kron alul nem akarnak munkába állani.

KÖZGAZDASÁG.

A közuti vasut részvénytársaság közgyűlése. A nagyváradi gőzmozdony közuti vaspálya részvénytársaság, ma délelőtt 10 órakor tartja évi közgyűlését. A közgyűlés alkalmával több érdekes tárgy fog szőnyegre kerülni. Különösen a r s z á m a d á s o k és a mérleg előterjesztése elé néznek nagy érdeklődéssel. A gyűlés, a Zöldfa utcai »Zsiga« féle házban fog megtartatni.

Terménytőzsde.

Bécs, apr. 24.	
Buza tiszai	8.70-0.-
» bányási	8.25-0.-
» bányai	8.34-0.-
» szokványáru őszre	0.-0.-
R o z s tiszavidéki	4.15-0.-
» szokványáru őszre	6.45-0.-
» szokványáru tavaszra	6.53-0.-

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. április. 24-én.	
Magyar aranyjárdék 4%	121.50
Magyar koronajárdék	99.-
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	122.50
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	120.-
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	152.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	137.-
Osztrák járadék papírban	100.60
Osztrák járadék ezüstben	100.50
Osztrák járadék aranyban	122.50
Osztrák korona járadék	100.50
1860. osztrák államsorsjegyek	140.50
Osztrák magyar bankrészvény	935.-
Magyar hitelbank részvény	376.74
Osztrák hitelintézeti részvény	3408.8
Osztrák-magyar államvasúti részvény	834.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	953.-
Német birodalmi márka	58.65
London vista	119.60
Páris vista	47.57 1/2
20 márkás arany	11.72

SZERKESZTŐI POSTA.

P. G. — Nagyvárad. Ön zokon veszi tőlünk, hogy a nagyváradi szabadelvű pártól azt irtuk, miszerint a polgármester választás megbontható a párt egységét, s a »tömör« párt bomlaldozó félben van. Hát erre volna elég bizonyító adatunk, de nem vitatkozunk s elhiszszük, hogy a párt ma »szilárdabban összetart«, mint bármikor. Sőt hogy kedvében járjunk, kívánjuk, hogy mindég ilyen erős legyen az egyetértés a nagyváradi szabadelvű pártban!

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

A Wolfi-i téglagyárban

több száz ezer I-ső, II-od és III-ad osztályú falitégla **mélyen leszállított árban eladó.**

Értekezhetni lehet **Géczy Géza** mérnöknel: *Nagyfüzes-utca 447/6 és a gyártelepen.* 141 1-3

Aláírási iv és tervezet,

a Nagyváradon alapítandó

„Biharmegyei korona takaré- és hitelszövetkezet“ tag-részjegyeire.

1. Alulírottak „Biharmegyei korona takaré- és hitelszövetkezet“ czimmel a keresk. törvény értelmében egy korlátolt felelősségű szövetkezetet alakítanak, melynek székhelye Nagyvárad és tartama 15 év.

2. A szövetkezet célja a belépő tagok takarékoságának előmozdítása és a megtakarított tőkének ezek között kölcsönként vagy kézi-zálog kölcsönként olcsó kamat melletti elhelyezése által a megtakarított tőke gyümölcsösztetése.

3. Szövetkezeti tagul minden fedhetlen jellemű egyén jelentkezhet, ki magát egy-egy jegyzett tagrészjegy után a szövetkezet megalakulásától számított **3 éven át** a szövetkezet pénztárába **hetenkint egy koronának befizetésére kötelezi.**

4. Egy és ugyanazon tagnak több darab heti befizetési részjegyet lehet előjegyezni, az ily jegyzés azonban visszavonhatlan és szesz nem osztható.

5. A magát a szövetkezetbe tagul előjegyzett tag a megalakulás után minden egy-egy jegyzett heti korona befizetés után a szervezés költségeinek fedezésére fordítandó 20 fillért tartozik lefizetni,

6. Ha ezen aláírási iv és tervezeten számhoz nem kötött tag legalább 1500 drb. egy koronás heti befizetési tagrészt jegyzett, alulírottak a szövetkezet megalakítása céljából legkésőbb 1897. évi június hó 20-ik napjáig alakuló közgyűlést tartoznak összehívni, ellenesetben az itt jegyzett aláírások érvényüket veszítik; azon esetben, ha a meghatározott 1500 korona tagrész nem jegyeztetett, a szövetkezet meg nem alakul.

7. A szövetkezet minden három évben felszámol s a tagok által jegyzett s befizetett, illetve megtakarított tőke a reá eső kamat- illetve nyereségrészekkel együtt kiosztatik.

8. Jelen aláírási ivet és tervezetet kibocsátók a szövetkezet megalakulásáig minden a szövetkezetet illető ténykedésükért szavatolnak Nagyvárad, 1897. márczius 20-án.

Az alapítók:

<i>Szunyogh Péter,</i>	<i>Kovács Akos,</i>
<i>Schwartz Ferencz,</i>	<i>Dr. Márkus László,</i>
<i>Király Viktor,</i>	<i>Weinberger Jakab,</i>
<i>Wallner Ödön,</i>	<i>Ullmann Izidor,</i>
<i>Schweiger Ede,</i>	<i>Kandel József,</i>
<i>Mihelfy Adolf,</i>	<i>Moess Károly,</i>
<i>Fleischakker Gyula,</i>	<i>Ragány János,</i>
<i>Laszky Armin,</i>	<i>Bordé Ferencz,</i>
<i>Molnár Lajos,</i>	<i>Moskovits Mór,</i>
<i>Ujfalussy Dezső,</i>	<i>Kugler Albert,</i>
<i>Andrényi Lajos,</i>	<i>Dr. Gyémánt Jenő,</i>
<i>Laendler Ferencz,</i>	<i>Hegedüs Géza,</i>
<i>Ujfalussy Dezső,</i>	<i>Pekánovits Imre,</i>
<i>Mihelfy Pál,</i>	<i>Markovits Sándor,</i>
<i>Órley Kálmán,</i>	<i>Lukács Lajos.</i>

121 3-0.

87-6-10

BAUER VIKTOR

ezelőtt

Knoll P el kefekötő-üzlete

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményü

☛ **Kefe és meszelő esetjeit,** ☛

fodrásznak való czikkek,

henger- haj s bajusz-kefék.

Legfinomabb

ruha és fogkefék.

Legjutányosabb beszerzési forrása nagyban és kicsinyben minden e szakmába vágó czikkeknek.

Megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

A kinek jó czipőre

van szüksége, nem mulaszthatja el felkeresni a

GÁLL LASZLÓ

ujjonnan átalakított czipő-áruházát.

hol mindenkor a legujabb divatu legnagyobb részét

saját készítményü czipők és csizmák legegánsabb kivitelben és olcsó árakon kapható.

Egyben tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy mivel én kizárólagosan **czipő-készítéssel** és eladással foglalkozom, alkalma nyílik a n. é. közönségnek mellőzve a gyári munkát, saját készítményü **tartós** czipőket vásárolni.

Megrendelések pontosan saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

GÁLL LASZLÓ.

113 5-10

Ajánlja **arany ezüst ékszerraktárát** arany-, ezüst-, nikel zseb- és különféle fali, inga, ébresztő és valódi schweiczi óráit. Vesz zálogházból kikerült **arany és ezüst tárgyakat**, zálogjegyeket a legmagassabb árért.

Weisz Ignácz és fia utóda

órák és ékszerész
Nagyvárad, Zöldfa-utca 25.

Nagyvárosok mintájára berendezett órák és aranyműves műhelyemben a legkomplikáltabb munkák a leggyorsabban legjobban és legolcsóbban készíttetnek.

93-10-10

50%-al olcsóbb mint bárhol minden cikk félárban kapható.

A r a k t á r
magnagyobbítva.
50%
engedmény

hol

50%-al olcsóbb mint bárhol minden cikk félárban kapható.

Nagy raktár
magnagyobbítva
50%
engedmény

hol

50%
engedmény
Ujdonságok
Tavaszi idényre

bécsi és párizsi különlegességek

csődtömegekből 50 százalék

kiárusítási engedmény 50%

Markovits Mór

parti és csődtömegáruházában

Ujdonságok félárban.

Nagy pénz megtakarítás,

melyről a m. t. vevőközönség meggyőződhet

50 százalék
engedmény.

függöny

ágy garnitúr

paplan, madracz

flanettakarók,

damast áruk, chiffon, creton,

creas és rumburgi vászon

rövidárúk

napernyők

szövetek,

karton, szaten,
delain, batiszt,

Pique, minden színben

csipke, harisnya

és ezer fel nem sorolható cikkek.

PREIS MIHÁLY és FIA

kárpitos és diszitők

BUTOR RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Fő-utca és Apáca-utca sarkán.
(Hillinger-ház.)

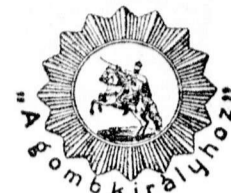
72-8-10

Legolcsóbb árak!

Nagy választéki

CZILLÉR IMRE és TÁRSA

női és férfi divatáruháza

120-5-5

Ajánlják a legújabban megérkezett *női és férfi angol divatcikkeket* u. m. a legújabb betétes kesztyűk melyek kizárólag csakis üzletünkben kaphatók, fátolok, csipkék, paszomány díszek, szallagok.

nyakkendő különlegességek.

Pipere cikkek, fogkefék, fésűk.

A legújabb szabásu mellfűzők, továbbá női és gyermek mellbővítő egyszersmindt testegyenestők kizárólagos főraktára.

Harisnya és lábtű nagyraktár a herin hatszálú »Hausfrauen Garn«-ból.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek!

Csak május 31-ig tart.

Csak május 31-éig tart a hatóságilag engedélyezett **végeladás.**

Hol?

Hol?

STERN LAJOS

üzletében.

Aki minden vásárlásnál **legalább 40 százalékot** szándékszik **megtakarítani** úgy saját érdekében áll szükségletét nállam fedezni u. m.

férfi, női és gyermek czipőkben

kalapok, ingek

valamint mindennemű

férfi divat árukban rendkívül leszállított árak mellett beszerezhető.

107-8-20

A n. érdemű közönség b. figyelmét a hatóságilag engedélyezett végeladásra tisztelettel felhívja:

Stern Lajos,
Nagyvárad, Bémer-tér.

Ezen üzlet-helyiség **julius 1-től**

kiadó

Csak május 31-ig tart.

Csak május 31-ig tart.

Richter-tele Horgony-Pain-Expeller

Liniment, Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik küszvényél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákrakta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. adóvári szállítók, RUDOLSTADT.

290-40-56

FÉLIX FÜRDŐ

(NAGYVÁRAD MELLETT.)

Kényelmes közlekedés, vasuton Nagyváradtól félóra, kocsin háromnegyedórai távolban. Május és augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49° C. meleg természetes hérvíz javalva van; az ízületek és izmok csúszos bántalmainál, idült s különösen savós ízületi lobcknál, csonthörések és ficzámok után visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, mely rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző hörbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny- és idülő gyomorbántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.

Állandó fürdőorvos:

Dr. K A Z A Y K Á L M Á N.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 kr. 3 frt között váltakoz. terem (Coursalon) hirlapokkal, zongora és teke-asztallal. Teraszok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdő telepén és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya van.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kívül mérfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitűnő zenekar. Nagyváraddal telephon összeköttetés. Prospektust kívánatra küld bérmentve

a Fürdőkezelőség.

135-2-3

Meddig a készlet tart.

Szandicz Adolf áruházának

végkiárusítása.

Miután üzletemet teljesen új alapon rendezem be, folyó hó 22-től kezdve

hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁST

rendezek.

Ez alkalommal az összes raktáron levő áruk a **beszerzési áron alul** adatnak el u. m. szövetek, vászon és fehérneműek, férfidivat-cikkek, nap- és esernyők stb. stb.

Midőn ezen alkalomra a n. é. közönség szives figyelmét felhivom maradok

Kiváló tisztelettel

Szandicz Adolf

139-2-10

Legújabbán beérkezett Francia és angol ruhaszövetek óriási választékban.

Meddig a készlet tart.

Egyedüli raktár NOBLES & HOARE angol kocsilack-gyárnak.

BERKES BERTALAN kizárólagos festék és lack-kereskedése Nagyvárad, Zöldfa-utca 33.

ajánlja világos kenceit (firnis.) legfinomabb gyorsan száradó saját készítményü olajfestéket, mindennemü angol kocsi-lackjait, valamint copál, damár, vas- és bőrlackot, nemkülönbén összes legjobb gyártmányu borostyán szoba-lackot, enyvek, schellak és mindennemü ecsetek nagy választékban, pontos kiszolgálás és legolcsóbb árban.
Van szerencsém továbbá a t. vevőközönségnek becses figyelmét felkérni

100 8-20

saját gyártmányu spiritus borostyán-lackjaimra,

a mely az eddigi összes gyártmányt gyors száradása, szép fénye és tartósága által fölülmulja, a melyet kezeim közt levő, az ország minden részéből érkező rendelmények és bizonyítványokkal bizonyíthatok.

Vidéki rendelmények postán vagy vaspályán pontosan és hibátlanul teljesítetnek.

Egyedüli raktára zürichi parket-fényezésnek.

A legjobb tisztító-szerek.

ECSEDY IMRE és Tsa

műszaki felszerelők

ACETYLEN világítási vállalata

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 17. sz. a.

Berendez m. kir. szabadalmazott „Acetylen” fejlesztőkkel magán-lakásokat, egyes házakat, utczákat, nyaralókat, vendéglőket, kávéházakat, gyártelepeket, vasuti-állomásokat és egyes községeket; nemkülönbén központi fűtés és a vízműszakmába tartozó mindennemü munkálatokat.

A berendezés költsége szerény árban számíttatik.

A jelenkor legszebb s legolcsóbb világítása.

Megtekinthető a *Kossuth Lajos-utca 17. számú* Pontelli-ház szalámi üzlet helyiségében naponta: este 1/2 8 órától 9 óráig. 140 1-3

Butorvásárlók figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani *saját műhelyemben készült*

kész butoraimat,

u. m. hálószoba, ebádló és irodai teljes berendezéseket, melyek a legjobb kivitelben, felelősség mellett és a

legjutányosabb árakat

számítva folyton készletben vannak.

Bármily e szakmába vágó megrendelések a legjobb és legújabb kivitelben elfogadtatnak. 257 18-20

Teljes tisztelettel

HERCZEGH VINCZE,
asztalos

Nagy-Teleky-utca 447. szám.

Kitüntetve az 1896. évben rendezett országos kiállitáson kiállitási éremmel.

STERN IGNÁCZ

kész férfi-, gyermek-ruha és szabó-üzlete
NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet a nyári idényre nagy választéku mindennemü kész férfi- és gyermek-öltönyök, felöltők- és téli-kabátokkal rendeztem be.

Nagy ruha-raktáram cikkeit csak saját műhelyemben készíttetem, miért ugy minőség, mint az árak tekintetében bármely budapesti vagy bécsi gyári raktárakkal kiállom a versenyt.

Egyszermind van szerencsém tudatni, hogy bel- és külföldi ruhászöveitem már megérkeztek, melyekből mérték szerinti mindenféle öltönyök, felső kabátok, téli kabátok

több kiállitáson kitüntetett saját műhelyemben készültek.

E czéltől egy elsőrendü szabászszal rendelkezem, ki tapasztalatait a bel- és külföld nagyobb üzleteiben szerezte meg. Elegáns szabás! pontos kiszolgálás! és a legolcsóbb árakat előre biztosítva, maradtam kiváló tisztelettel

STERN IGNÁCZ, NAGYVÁRAD,
Zöldfa-utca.

279 24-25

Kitüntetve a nagyváradai orsz. segéd- és tanonez kiállitáson ezüst oklevéllel.

Megrendelések 24 óra alatti.

Városi és utazó bundák.

Telefon.

1897. tavaszi és nyári idényre.

Telefon

Hölgyeim!**Uraim**

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy mindenkinek saját érdekében áll

752-26-52

ÁRUHÁZAMAT

meglátogatni és szükségletöket nálam fedezni miután az **árak** és az **árak minőségök minden versenyt kizárnak.**

Egy elegáns tavaszi gallér nyakbodorral	1.30
Egy finom koesmen gallér nyakbodorral	2.—
Egy finom model gallér	2.40
Egy a legujab himzel gallér minden színbe	4 frt
Egy utolsódivatu creppon gallér selyem bélés rüdiszszel	4.25
Egy egész finom selyem gallér gyöngydiszszel	8 frt
Egy leány gallér 90 krtól feljebb	
Egy leány ampier köpeny nagyon olcsó	3.25
Egy finom női tavaszi kabát minden szín	4.80
Egy finomabb tavaszi kabát selyembéléssel	6 frt
Egy a legujabb model kabátok	8 frtől
120 cmt. széles angol kelme 1 méter	38 kr
120 cmt. sz. francia moher kelme	88 kr
Francia sotis kelmék	42 kr
Egy elegáns szövet ruha	1.80
Egy elegáns szövet finomabb	2.25
Egy egész uj színjátzó ruha	3 frt
Gyáskelmék	40 krtól
Fekete mintázot selyem	90 kr
Színes divat selyem	60 kr
Szurah selyem	78 kr

MÁRKUSZ JOZSEF
 Biharvármegye legelősebb női felöltök központi áruháza
 női- és férfi-divat áruháza és külön berendezett női divatterme
 Nagyvárad, Zöldfa-utca elején (Kohn Emánuel-ház.)

Foulár	12 kr
Harangvász	14 kr
Atlasz szaten	25 kr
Lószörkelme	23 kr
Vasszálu szövet	17 kr
Egy 2 személyes selyempaplan 6.50	6.50 kr
Egy karton paplan	1.65 kr
Csipke függöny nagyon szép	18 kr
Egy szövet függöny tunis	1.45 kr
Futó szőnyegek 15 krtól	— kr
Egy vég 30 rőfös czérna kanavász	4.25 kr
Egy vég 1/4 Runburgi vászon	3.75 kr
Egy vég 3/4 Runburgi vászon	4.25 kr
Egy vég Schroll-féle ereton schiffon	5.— kr
Egy vég 32 rőfös czérna vászon	5.— kr
Egy damast garnitura	2.75 kr
Egy drb amerikai férfi lábravaló	1.20 kr
Egy elegáns férfi hálóing himzéssel	1.— kr
Egy finom redős ing divatos	1.35 kr
6. drb férfi gallér 5-szörös	1.— kr
3. pár fegyházban kötöt harisnya	—95 kr

Női ruhák mérték után kitünő szabás elegáns kivitel 18 frtől.

Teljes menyasszonyi kelengyék 100 frttól 2000 frtig.

Vidéki megrendelések kivételes figyelemmel lesznek összeállítva minták és képes árjegyzékek bérmentve.

A nagyérdemű közönség kényelmére a bevásárlások megkönnyébbítésére havi és heti részlet fizetést rendeztem be minden tul fizetés nélkül.